CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.12r-6/2024 Instanţa de fond: Judecătoria Soroca
sediul Florești
Judecător: S.Bucur

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

13 martie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecători Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru
Grefier Simionica Oxana

A judecat în ordine de recurs recursul declarat de către șeful Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Florești din 08.12.2023 privind aplicarea amenzii judiciare în privința șefului Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu în cadrul examinării cauzei penale privind învinuirea lui Colun Dumitru, Popescu Nicon, Colun Tudor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.2, 45, 188 al.4 CP RM și Morari Mihail, Coțaga Nicu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.3,4, 45, 188 al.4 CP RM,

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi argumentelor prezentate în şedinţă, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi -

C O N S T A T Ă:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Florești din 08.12.2023 emisă în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Colun Dumitru, Popescu Nicon, Colun Tudor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.2, 45, 188 al.4 CP RM și Morari Mihail, Coțaga Nicu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.3,4, 45, 188 al.4 CP RM, din considerentele că nu a fost executată aducerea silită a martorului ***** dispusă prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Oficiul Nord, Lisnic Elena din 01.12.2023, instanţa de judecată a ajuns la concluzia de a aplica șefului Inspectoratului de Poliție Botanica, Rusu Sergiu amendă în mărime de 20 unităţi convenționale, ceea ce constituie 1000 /una mie/ lei.

Încheierea instanţei a fost atacată la 10.01.2024 cu recurs de către șeful Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu, care în motivare invocă următoarele considerente:

-În fapt, de către Procuratura pentru Combaterea Criminalităţii Organizate şi Cauze Speciale, Oficiul „Nord”, este susţinută acuzarea de stat, cauza penală de învinuirea cet.Colun Dumitru,

Colun Tudor, Popescu Nicon,Morari Mihail, Coţaga Nicu în comiterea infracţiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.45 şi art.188 alin.(4) CP RM.
-Cauza penală se află în gestiunea judecătorului în Judecătoriei Soroca (sediul Floreşti), dnei Svetlana Bucur.
-Şedinţă de judecată stabilită pentru data de 08.12.2023 orele 11:00, nu a avut loc din cauza că, nu a fost asigurată, de către acuzatorul de stat prezenţa martorului, *****.
-În şedinţa de judecată, Procurorul, Elena Lisnic a declarat că s-a transmis spre executare IP Botanica, DP mun.Chişinău, ordonanţa privind aducerea silită a martorului *****, care a fost expediată prin poşta electronică şi nu a fost executată. Ţinînd cont de acest fapt, a solicitat conform art.201 alin.(40 pct.2 CPP, să fie sancţionat executorul acestei ordonanţe. Nu e prima dată cînd IP Botanica nu execută ordonanţele emise pe această cauză. La întrebarea instanţei Procurorul a declarat că nu cunoaşte cine a fost executorul acestei ordonanţe. În astfel de caz a solicitat să fie sancţionat Şeful IP Botanica pentru neexecutarea ordonanţei de aducere silită a martorului, *****.
-Prin încheierea judecătorul în Judecătoria Soroca sediul Floreşti, dnei Svetlana Bucur din 08.12.2023, a fost admisă cerinţa acuzatorului de stat, şi faţă de Şeful IP Botanica, a fost aplicată o amendă judiciară în sumă de 20 unităţi convenţionale, adică 1000 (una mie) lei MDL.
-Astfel, pe cazul dat de către judecătorul în Judecătoria Soroca (sediul Floreşti), dnei Svetlana Bucur din 08.12.2023, a fost emisă o hotărîre neîntemeiată prin care s-a admis cerinţa înaintată de acuzatorul de stat.
-Atît acuzatorul de stat cît şi Preşedintele instanţei de judecată, nu au verificat, cine a fost executorul acestei ordonanţe de aducere silită. Nu au verificat motivele subiective şi obiective din care circumstanţe nu a fost executată ordonanţa de aducere silită a martorului.
-Instanţa de judecată a apreciat eronat faptul că, Şeful IP Botanica, intenţionat nu a executat ordonanţa de aducere silită, menţionată, emisă de către Procuror, ceia ce pune la îndoială obiectivă imparţialitatea şi obiectivitatea instanţei de judecată.
-Curea Europeană pentru Drepturile Omului la acest capitol, a enunţat, că procedurile vor fi nule dacă regulile privind participarea, asistarea şi reprezentarea acuzatului nu au fost respectate, or, neîndeplinirea obligaţiei de citare şi absenţa avocatului acuzatului constituie motive de nulitate absolută, pe care instanţa trebuie să le ia în considerare din oficiu {a se vedea hotărârea CEDO Coloza vs Italia, § 24).
-Reamintesc că, dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 § 1 din Convenţie, include printre altele dreptul părţilor de a prezenta observaţiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.
-Întrucât Convenţia nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete şi efective (hotărârea CEDO Artico vs Italia, din 13 mai 1980, § 33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observaţii sunt în mod real „ascultate”, adică în mod corect examinate de către instanţa sesizată.
-Altfel spus, art.6 CEDO implică mai ales în sarcina „instanţei” obligaţia de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor şi al elementelor de probă ale părţilor, cel puţin pentm a le aprecia pertinenţa (hotărârile CEDO Perez vs Franţa § 80 şi Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, § 59), sau instanţa putea amîna examinarea solicitărilor acuzatorului pînă la şedinţa următoare unde avocatul urma să probeze lipsa motivată.
-Notez că în conformitate cu art.119 din Constituţie, părţile interesate pot exercita în condiţiile legii căile de atac împotriva hotărârilor judecătoreşti.
-Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reţinut în jurisprudenţa sa că atunci când o instanţă de control judiciar este competentă să analizeze atât situaţia de fapt, cât şi chestiunile de

drept şi să studieze în ansamblu problema invocată, ea nu poate, din motive ce ţin de echitatea procedurii, să tranşeze asupra chestiunilor respective fără o apreciere nemijlocită a declaraţiilor persoanei care susţine că nu a comis actul considerat ca abatere (hotărârea Ekbatani v. Suedia din 26 mai 1988; hotărârea Constantinescu v. România din 27 iunie 2000).

-În conformitate cu art.322 alin.(1)-(3) Cod procedură penală, (1) Apărătorul participă la judecarea cauzei şi îşi exercită drepturile şi obligaţiile în conformitate cu prevederile art.67-69, care se aplică în mod corespunzător. (2) Apărătorul, la judecarea cauzei, beneficiază de drepturi egale cu acuzatorul. (3) In cazul neprezentării în şedinţă a apărătorului şi al imposibilităţii de a-l înlocui în şedinţa respectivă, şedinţa de judecată se amînă. Pentru lipsă nemotivată, apărătorul este sancţionat cu amendă judiciară în cazul în care aceasta a dus la cheltuieli judiciare suplimentare.

-Deci, la acest capitol, cu trimitere la cele expuse mai sus, constat că cheltuieli judiciare suplimentare, lipsa martorului *****, nu a adus, fiindcă au lipsit şi inculpaţii, Coţaga Nicu şi Colun Dumitru.

-Reişind din argumentele aduse întru, apărarea poziţiei procesuale, credem că, este absolut oportun de a înlătura erorile admise, prin dispunerea admiterii cerinţelor invocate, la capitolul anulării încheierii din data de 08.12.2023 parvenită în adresa IP Botanica la data de 14.12.2023, fiind recepţionată de Cancelaria IP Botanica.

-Solicitând admiterea recursului, emiterea unei emiteţi o hotărîre/decizie prin care să se dispună casarea integrală a încheierii judecătorul în Judecătoria Soroca sediul Floreşti din 08.12.2023 ca fiind neîntemeiată, ilegală şi neargumentată din punct de vedere juridic-probant, cu dispunerea încetării procedurii de aplicare a amenzii în privinţa Şefului IP Botanica DP mun.Chişinău.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părţilor la proces.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, dar referințe pe caz nu au parvenit.

Verificând respectarea termenului de contestare a încheierii prin prizma probelor administrate prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca tardiv reeșind din următoarele considerente.

Conform art.449 al.1 lit.b CPP RM se reglementează, că judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: b) recursul este depus peste termen.

În conformitate cu art.439 al.1 CPP RM se indică, că termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunţării hotărârii.

Conform prevederilor art.439 al.2 CPP RM se indică la fel, că data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului şi retragerea recursului se reglementează de prevederile art.402-407, care se aplică în mod corespunzător.

Conform art.402 al.1 CPP RM, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunţării sentinţei integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul penal operează și cu prevederile art.403 al.1 CPP RM, potrivit căruia se indică, că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanţa de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit art.404 al.1 Cod Procedură Penală la fel se reglementează, că doar participantul la proces care a lipsit atît la judecarea, cît şi la pronunţarea sentinţei şi nu a fost informat despre adoptarea sentinţei poate declara apel şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Colegiul penal constată conform materialelor cauzei penale, că încheierea Judecătoriei Soroca sediul Florești din 08.12.2023 emisă în cadrul examinării cauzei penale privind învinuirea lui Colun Dumitru, Popescu Nicon, Colun Tudor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.2, 45, 188 al.4 CP RM și Morari Mihail, Coțaga Nicu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.3,4, 45, 188 al.4 CP RM privind aplicarea amenzii judiciare în privința șefului Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu, pentru neexecutarea aducerii silite a martorului *****, a fost pronunțată la data de 08.12.2023, fapt ce rezultă din procesul-verbal al ședinței judiciare.

Totodată, după cum rezultă din cele invocate în recurs de recurent, încheierea instanței de judecată din data de 08.12.2023 a parvenită în adresa IP Botanica la data de 14.12.2023, fiind recepționată de Cancelaria IP Botanica.

În același timp, recursul împotriva încheierii instanței din 08.12.2023 a fost depus de către șeful Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu la data de 10.01.2024, potrivit ștampilei Judecătoriei Soroca sediul Florești aplicată pe recursul expediat în adresa instanței, fiind înregistrat recursul la Judecătoriei Soroca sediul Florești la data de 10.01.2024 cu nr.de intrare 207, fapt confirmat prin ștampila instanței de fond aplicată pe recursul anexat la materialele cauzei f.d.19-21, fără a fi invocate motive întemeiate de repunere în termenul de contestare a încheierii, termen care a expirat la data de 29.12.2023.

În atare situație, Colegiul penal constată, că șeful Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu nu a atacat în termenul stabilit de lege încheierea instanței de fond, recursul fiind depus cu încălcarea evidentă a termenului prevăzut de art.439 al.(1) CPP, mai ales că în sensul repunerii în termen recurentul nu a anexat careva dovezi privind depășirea întemeiată a termenului de atac.

Colegiul penal consideră că în cazul dat nu poate fi luată în considerație solicitarea recurentului de admitere a recursului peste termenul de depunere stabilit de 15 zile, deoarece motive întemeiate de repunere în termen nu au fost invocate și nici stabilite, mai ales că recurentul a menționat în recurs, că încheierea respectivă a parvenit în adresa IP Botanica la data de 14.12.2023, fiind recepționată de cancelaria IP Botanica, astfel recurentului nu i-au fost create careva piedici în folosirea căii de atac.

Colegiul penal ține să indice în acest sens, că art.230 alin.(2) Cod de procedură penală indică, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen, prin ce impune obligaţia îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancţiunea decăderii din exerciţiul dreptului.

Astfel, termenul de apel este absolut şi are caracter imperativ, în sensul că depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Din considerentele enunţate mai sus, rezultă că recursul a fost depus cu încălcarea termenului prevăzut de art.439 al.1, art.402 al.1 CPP RM, iar careva motive legale şi întemeiate de repunere în termen nu sunt prezente și nu au fost invocate, fapt ce impune respingerea recursului ca depus peste termen.

În aceste circumstanţe, instanţa de recurs nu se expune asupra motivelor invocate în recurs ori, instanţa de recurs nici nu purcede la examinarea fondului recursului, deoarece soluţia

de respingere a recursului ca tardiv nu implică o verificare a încheierii atacate, întrucât instanţa de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Conducându-se de art.449 al.1 p.1 lit.b CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D I S P U N E:

Respinge ca depus peste termen recursul declarat de către șeful Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Florești din 08.12.2023 privind aplicarea amenzii judiciare în privința șeful Inspectoratului de Poliție Botanica DP mun.Chișinău, Rusu Sergiu în cadrul examinării cauzei penale privind învinuirea lui Colun Dumitru, Popescu Nicon, Colun Tudor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.2, 45, 188 al.4 CP RM și Morari Mihail, Coțaga Nicu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 al.3,4, 45, 188 al.4 CP RM, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Pușca Dumitru